

Dosarul nr. 2rh-160/18

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău (M.Diaconu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (T.Pelin, S.Arnaut, A.Panov)
Instanța de recurs: Sv.Filincova, G.Stratulat, Iu.Bejenaru

Î N C H E I E R E

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând cererea de revizuire declarată de Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agheev Dmitrii împotriva Lidiei Zambilovici cu privire la încasarea datoriei, realizarea dreptului ipotecar și acțiunea reconvențională înaintată de Zambilovici Lidia împotriva lui Agheev Dmitrii și Zambilovici Iosif cu privire la declararea parțială nulă a contractului de împrumut, și cererile lui Zambilovici Iosif și Djulai Elena privind schimbarea calității procesuale și încasarea datoriei față de Agheev Dmitrii de la Zambilovici Iosif,

împotriva încheierii din 27 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă:

La 17 martie 2010 Agheev Dmitrii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lidiei Zambilovici cu privire la încasarea datoriei și realizarea dreptului ipotecar.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 12 septembrie 2008 a dat cu titlu de împrumut pârâtei Zambilovici Lidia suma de 2 025 000 de lei, cu termenul de scadență la data de 11 ianuarie 2009. În scopul asigurării restituirii împrumutului, pârâta Zambilovici Lidia a ipotecat: bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX situat în YYYYYY, ce-i aparține cu titlu de proprietate.

Ulterior, la 12 decembrie 2008 între pârâta Zambilovici Lidia și reclamantul Dmitrii Agheev a fost încheiat Acordul adițional prin care a fost prelungit termenul rambursării împrumutului până la data de 12 mai 2009, iar la data de 13 ianuarie 2009, contractul de împrumut cu ipotecă din 12 septembrie 2008 a fost modificat, prin care suma de 150000 Euro a fost majorată cu 25000 euro, ceea ce în total constituie suma de 175000 euro. La data scadentă pârâta nu a restituit sumele împrumutate.

Prin notificarea cu aviz din 02 noiembrie 2009 privind intenția de executare a

dreptului de ipotecă, reclamantul a solicitat pârâtei transmiterea bunurilor imobile ipotecate prin contractul de ipotecă nr. 4993 din 12 septembrie 2008, însă în termenul stabilit pârâta nu a îndeplinit cerința înaintată. Prin preavizul din 14 decembrie 2009, creditorul ipotecar a preavizat Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind intenția de executare a dreptului de ipotecă.

La 12 ianuarie 2010, reclamantul a depus o cerere în instanța de judecată, prin care a solicitat transmiterea bunului imobil ipotecat. Prin ordonanța judecătorească din 01 februarie 2010, pârâta a fost obligată să transmită bunurile imobile ipotecate reclamantului, însă în baza obiecțiilor depuse de ea instanței, prin încheierea din 12 februarie 2010 ordonanța din 01 februarie 2010 a fost anulată, explicându-i-se reclamantului să se adreseze cu acțiune civilă către Zambilovici Lidia.

Pe parcursul judecării cauzei civile reclamantul Agheev Dmitrii a înaintat cereri suplimentare și de modificare a cerințelor, prin care a solicitat transmiterea silită de la Zambilovici Lidia lui Dmitrii Agheev, pentru înstrăinare în scopul stingerii creanțelor în baza contractelor de împrumut, bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, situat în YYYYYY; încasarea de Zambilovici Lidia în beneficiul lui Dmitrii Agheev cu titlu de cheltuieli de judecată: suma de 124 000 lei - taxa stat și suma de 5000 lei cheltuieli de asistență juridică, cu evacuarea forțată a lui Zambilovici Lidia, împreună cu bunurile ce-i aparțin și membrii familiei sale, din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, situat în YYYYYY, fără acordarea altui spațiu locativ.

La data 22 iunie 2010 pârâta Zambilovici Lidia a înaintat acțiunea reconvențională împotriva lui Agheev Dmitrii și Zambilovici Iosif cu privire la declararea nulității contractului de împrumut din 12 septembrie 2008 în partea în ce privește latura împrumutatului și debitorului ipotecar Zambilovici Lidia, deoarece contractantul lui Agheev Dmitrii este Zambilovici Iosif; atragerea cet. Zambilovici Iosif în proces în calitate de pârât, ridicarea sechestrului de pe bunul imobil situat în YYYYYY și obligarea lui Zambilovici Iosif de a-și respecta obligațiile contractuale și a-și garanta respectivele obligații asumate și negociate personal.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Zambilovici Lidia a indicat că la 12 septembrie 2008 s-a prezentat la notarul unde i-a indicat tatăl său, Zambilovici Iosif, și împreună cu Agheev Dmitrii au semnat contractual de împrumut cu ipotecă.

A invocat că despre împrumut nu cunoștea nici un detaliu, nu a participat la nici o negociere, nu a primit banii indicați în contract, nu cunoștea altceva decât ceea ce i-a tradus sumar din limba română în limba rusă notarul la data semnării contractului în discuție.

Ulterior, intervenienții Zambilovici Iosif și Djulai Elena au solicitat în proces schimbarea calității procesuale și încasarea datoriei față de Agheev Dmitrii de la Zambilovici Iosif.

Prin hotărârea din 04 octombrie 2012 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a admis acțiunea, s-a transmis silit de la Zambilovici Lidia lui Dmitrii Agheev, pentru înstrăinare în scopul stingerii creanțelor în baza contractelor de împrumut, bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, situat în YYYYYY; s-a încasat de la Zambilovici Lidia în beneficiul lui Dmitrii Agheev cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 124000 lei taxa de stat și suma de 5000 lei cheltuieli de asistență juridică,

s-a evacuat forțat Zambilovici Lidia, împreună cu bunurile ce-i aparțin și membrii minori ai familiei sale, din bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, situat în YYYYYY fără acordarea altui spațiu locativ. S-a respins acțiunea reconvențională înaintată de Zambilovici Lidia. S-au respins cererile înaintate de Zambilovici Iosif și Djulai Elena cu privire la schimbarea calității procesuale și încasarea datoriei față de Agheev Dmitrii de la Zambilovici Iosif.

Prin decizia din 26 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Zambilovici Lidia și intervenientul accesoriu Djulai Elena, s-a menținut hotărârea din 04 octombrie 2012 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

La data de 08 iulie 2013 recurenta Zambilovici Lidia a depus cererea cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

Prin încheierea din 10 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea lui Zambilovici Lidia cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

La data de 23 iulie 2013 recurenta Zambilovici Lidia a declarat recurs împotriva încheierii din 10 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie stabilită mărimea datoriei principale a recurentei față de intimat, mărimea dobânzii și a penalității de întârziere, stabilirea mărimii taxei de stat.

Prin decizia din 02 octombrie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Zambilovici Lidia și s-a menținut încheierea din 10 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

La 08 august 2013 Zambilovici Lidia a declarat recurs, iar la 22 octombrie 2013 a declarat supliment la cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel din 26 iunie 2013 și a hotărârii primei instanțe din 04 octombrie 2012, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 27 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Zambilovici Lidia s-a considerat inadmisibil.

La 06 aprilie 2018 Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena au depus cerere de revizuire, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel din 26 iunie 2013 și modificarea hotărârii primei instanțe din 04 octombrie 2012, prin micșorarea sumei încasate cu titlu de cheltuieli de judecată de la 129 000 de lei la 30 000 de lei.

În motivarea cererii de revizuire Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena au indicat prevederile art.449 lit.b) Cod de procedură civilă.

Au relatat revizuienții că redeschiderea procesului dat este necesară în vederea corectării unei erori judiciare ce rezultă din încasarea taxei de stat mai mare decât cea prevăzută de lege, or, încasarea taxei de stat mai mare decât cea prevăzută de lege în baza hotărârii din 04 octombrie 2012 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2013 este susceptibilă de a duce unele consecințe negative în adresa acestora.

Au menționat că reclamantul Agheev Dmitrii fiind persoană fizică, urma să achite taxa de stat nu mai mult de 25 000 lei. Faptul că la depunerea cererii de chemare în judecată reclamantul Agheev Dmitrii a achitat taxa de stat mai mult decât 25 000 lei, nu dă dreptul instanței de judecată de a încasa de la partea care a pierdut

procesul o sumă mai mare decât 25 000 pentru taxa de stat plătită de partea care a avut câștig de cauză. Or, Agheev Dmitrii nu este lipsit de dreptul de a se adresa Serviciului Fiscal de Stat în conformitate cu art.89 alin.(1), lit.a) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a ridicat de la examinare cererea de revizuire depusă de Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena și s-a transmis cauza civilă spre examinare după competență la Curtea Supremă de Justiție.

La 27 iunie 2018 Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena au depus cerere de completare a cererii de revizuire, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel din 26 iunie 2013, casarea încheierii din 10 iulie 2013 a instanței de apel, casarea deciziei din 02 octombrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, casarea încheierii din 27 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție și modificarea hotărârii primei instanțe din 04 octombrie 2012, prin micșorarea sumei încasate cu titlu de cheltuieli de judecată de la 129 000 de lei la 30 000 de lei, totodată solicitând și examinarea prezentei cererii de revizuire cu participarea participanților la proces.

Colegiul civil, menționează că în conformitate cu art.452 alin.(1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că cererea de revizuire declarată de Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena se va examina fără înștiințarea participanților la proces, în conformitate cu art.452 alin.(1¹) Cod de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 Cod de procedură civilă și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 Cod

de procedură civilă. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de judecată în prezenta cauză.

După cum rezultă din actele cauzei, revizuenții Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena cu referire la prevederile art.449 lit.b) Cod de procedură civilă au invocat că redeschiderea procesului dat este necesară în vederea corectării unei erori judiciare ce rezultă din încasarea taxei de stat mai mare decât cea prevăzută de lege, cu modificarea hotărârii primei instanțe din 04 octombrie 2012, prin micșorarea sumei încasate cu titlu de cheltuieli de judecată de la 129 000 de lei la 30 000 de lei.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, indică asupra unor circumstanțe (fapte) necunoscute anterior revizuentului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuenții să probeze că nu au știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

În același timp, revizuenții trebuie să probeze că au întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element indispensabil al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuenții de posibilitatea invocării unui atare temei.

Astfel, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către de Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena, în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, or revizuenții solicitând modificarea prin micșorarea sumei încasate cu titlu de cheltuieli de judecată de la 129 000 de lei la 30 000 de lei, care în opinia lor confirmă circumstanțe esențiale ale cauzei, nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu le-au fost cunoscute aceste date, condiție însă care este direct impusă prin lege.

În circumstanțele relevate se constată că motivele invocate de revizuenți nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, în baza căruia se poate solicita revizuirea deciziei.

Situația de fapt impune de a remarca la capitolul dat că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri sau încheieri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a încheierii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuenții Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena în cererea de revizuire nu au invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 Cod de procedură civilă, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci din contra a oferit împrejurări care nu au relevanță.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată prin prisma principiului securității raporturilor juridice.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena Vasile, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif, Djulai Elena împotriva încheierii din 27 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agheev Dmitrii împotriva Lidiei Zambilovici cu privire la încasarea datoriei, realizarea dreptului ipotecar și acțiunea reconvențională înaintată de Zambilovici Lidia împotriva lui Agheev Dmitrii și Zambilovici Iosif cu privire la declararea parțială nulă a contractului de împrumut, și cererile lui Zambilovici Iosif și Djulai

Elena privind schimbarea calității procesuale și încasarea datoriei față de Agheev Dmitrii de la Zambilovici Iosif.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru